

Dar, când cineva ar pute se demonstreze, că în universul acestă nu lucrăza ratiunea absolută, și că elu este independent și fara vre-unu idealu, în casulu acestă, religiunea negresitu ar deveni sguduită din temeliiile sale, însă o astfelu de demonstrare fiind peste putinția, cineva trebuie să recunoască cătu de slabă și neputințioasă este știința omenesca în deslegarea problemei relativu la esistența universului! Căci dacă la analizarea partiloru universului ratiunea este necesară, cum pôte cineva negă trebuința ratiunii la crearea universului? Éta contra dicțiunea flagrantă în doctrinele materialistiloru!

„Eu numai de materia amu trebuința, dice naturalistulu, dati-mi atomii ei și voiu esplică universulu.“ Bine! Ia căți 'ți-trebuescu, privește-ii, ei au tôte calitățile necesare la formarea corpului. Acéstă încă nu e de ajunsu, replica densulu, atomii trebuie nu numai se se misce și se se despartia, ci se fie de atâtea specie, câte sunt elementele chimice; pentrucă cum voiu produce apă dacă nu am numai molecule de hidrogenu? Fie așa, i vom dice noi. Dar spune-ne cum vei aplică mediile și isvórele disponibile pentruca se produci *conștiința*? Tientă finală a științei naturale, dice Du Bois-Reymond, *) este cunoștința mecanică atomiloru. Cine ar cunoște pozițiunea și miscarea atomiloru universului, ar fi capabilu prin acéstă a hotări precisu totu trecutulu și viitoriulu universului. Dar și atunci dove lucruri ar rămâne necunoscute înainte noastră: „Nu suntemu și nici vom fi multu timp capabili, ca se înțelegem atomii și din atomi și miscarea lor se putemu esplică nici celu mai micu fenomen alu conștiinței. Eu voiu demonstră, că în stadiulu științei de astăzi, *conștiința* nu se pôte esplică din condițiunile materiei, și după natură lucruriloru, din condițiunile acestă nu va fi esplicabilă în veci.“ În adeveru mare triumfu ar serbă știința, continua mai departe, dacă noi am avé o cunoștința perfectă despre momintele naturale ce se petrecu în creeri; dacă am ști spune ce felu de atomi și ce felu de miscare se întrebuintiamu la producerea óre-carui fenomen de viața spirituală. Cunoștința condițiuniloru naturale a-le fenomenelor spirituale, pentru noi, ar fi mai avantajósa decâtu rezultatulu tuturor cercetariloru științifice de până aci, dar cu tóte acestea, fenomenele însesi totu așa necunoscute ar rămâne pentru noi în viitoriu, ca și în prezinte. Cunoștința astronomică a creerului, este totulu la ce putemu ajunge, și acéstă nu pôte altu-ceva descoperi în creeru, decâtu materiă pusa în miscare. Și dacă cineva crede, că cu ajutoriulu

*) „Über die Grenzen des Naturerkennens.“

acestei cunoștințe ar pute înțelegem macar unele din fenomenele spirituale, pre cum memoriă și imaginațiunea etc., să însăla fórté; pentrucă din acéstă nu cunoșcemu decâtu anumite condițiuni a-le vieții spirituale, dar nu putemu ști de felu cum se produce însasi *viața spirituală* din aceste condițiuni. . . . Rămâne cu deseversire necunoscutu înainte noastră modulu cum se formăza conștiința din cooperarea atomiloru. Ba togmăi dacă așa dá conștiința atomiloru, încă nici atunci n'asă fi esplicatu conștiința în generalu, dar nici în respectulu înțelegerei conștiinței individuale n'am cascigatu nimicu.“

Credem că celu d'antăiu și celu mai savantu naturalistulu în timpulu de fatia, Du Bois-Reymond, prin ficsarea limitelor cunoștințelor naturale, din punctulu de vedere logicu și alu științei naturale a pronunțiatu cea mai nimerită și veridică sentința în respectulu teoriei materialismului, care susține că fenomenele vieții neorganice, a vieții organice, cătu și a celei spirituale, se potu esplică tóte din însusirile chimice a-le materiei. Elu admite hipotesă stabilită în urmă descopeririloru mai noue în științele naturale, că fenomenele vieții organice și cu deosebire acele spirituale sunt în strensă legatură cu ființa materială, cu „mecanică atomiloru,“ însă contesta cu deseversire și părerea va fi contestabilu, că conștiința se pôte esplică și produce din proprietățile chimice a-le materiei.

(Va urmă.)

Despre peccatele noastre igienice și despre multe altele.

Conferința ținută în sală mare a institutului teologico-pedagogic din Arad, la 31 Decembrie 1881 — de profesorulu de igienă

Dr. G. Vuia.

(Continuare și fine.)

III.

Prototipulu simpatiei nemarginite fatia de aerulu liberu lu-gasimă la marinari. Marinariulu este încuseritu până la mórte cu aerulu, ivésca-se astă în forma de sefiru, ventu séu uraganu. Urme nesterse de placută aducere aminte mi-au întiparitu aceste figuri sanatóse și pururea vesele, când în primavéră trecută avui întâiaóra fericirea de-a gusta plăcerile calătoriei pe mare.

Eră o frumoasă séra de maiu. Corabiă care avea se ne duca la Constantinopolea, pornisa cu noi din portulu Varnei. Obositi de calatoria ce facuseram delă Bucuresci prin Giurgiu și Rusciucu până la Varnă închisi în vagonu fara intrerupere, ne simțiamu ca deslănțuiti în spaciosulu salonu alu corabiei. Numai decât ne asiediarăm la mésa și conversam cu capitănu și alti doi oficieri ai hotelulu despre

placerea calatoriei pe apa; mai adaugând eu ca calea ferata este din toate caile de comunicatiunea cea mai nehigienica. — Deodata toti cei dela masa cu exceptiunea oficerilor — incepu a-se inchina facand metanii involuntare — de ajungeau cu nasulu pana in masa. Vasulu ajunsu in largulu marei se clatina cu noi totu mai tare si unu feliu de ametiela si grétia cuprinse pasagerii. Intr'unu momentu se retraseru toti in cabine. Eu facui asemenea, pentru ca Bedekerulu celu aveam la mine ne spunea ca, fiindu marea viforosa spre a nu fi atinsu de bóla de mare se te retragi in cabinu si se te culci pastrandu positi'a horisontala cu fatia in susu. Ideea, ca eu se stau culcatu in fundulu corabiei atunci când inca nici nu vediasem pe buna cale marea — nu me multiam de locu. Sar repede din culcusiu, me invelui bine intr'unu paltonu grosu si me urcu pe coperisiulu corabiei, unde afara de mateloti nu era nici unu sufletu. A, ce alta viétia e aci, par ca eramu in alta lume. Ce colosala deosebire higienica! Colo josu in fundulu vasului unu aeru nadusitu, plinu de fum si aburi stricati, caldura molisitoare si orba intunecime, susu imensa atmosfera pura si prospeta pe cum a lasatu Ddieu, o temperatura recorta de sefirii Bosforului cari pornindu din spre conulu de auru se condensasa intr'unu ventu usioru ce leganá ritmicu undele si corabi'a. Asupra nostra maiestosulu firmamentu plinu de stele lucitoare; decatra apusu valurile lieurinde in reflexulu soarelui scapatatu, dar pasageri molesiti si slabanogi zacendu in spus'a pecatelor higienice — cari asupra unora au si inceputu supliciulu resbanari, — sus figuri martiale de marinari, barbati virtutiloru higienice cari gusta din cupa plina placerile ce intinde darnica natura celoru ce o sciu pretiui. M'am postatu la mijloculu corabiei unde leganarea e mai putienu simtita si de unde aveamu prospectu nemarginitu in toate directiunile. Contemplamu natura si invidiamu omenii din jurulu meu. Matelotii, acesti atleti din óstea lui Neptun cu peptulu si grumassulu descoperiti, imbracati in simple vestminte de pansa cu caschitia mica pe capu, usióra ca franza, cu pipisóra in gura, veseli ca cum ale loru ar fi vistieriile Bisantiului — pre cand ei in realitate nu au alta, decât comóra in adever cea mai scumpa, — sanatatea. Matelotii erau italieni, suditi austriaci. Eu voiamu se aflu cauza pentru care toti pasagerii s'au retrasu in cabine.

„Nu cumva se apropie vr'un viforu?“ intrebaiu pe unulu din ei in o limba romanésca sucita pe italiensesce.

Non, signore, marea de multu timpu n'a fostu liniscita ca aci, insa marea négra e tot deuna mai viforosa decâtu cea adriatica séu decât oceanulu pacificu. Pasagerii, continua marinariulu, nu prea obicinuescu a esi pe acoperisiu când suntemu in plinulu marei. Mane la amédi intramu in Bosfor si atunci nu remane nimenea in cabine.*

Nespusa simpatia m'a prinsu de mateloti si de miseria loru eminenta higienica. Daca n'asi fi medicu, cugetamú, — marinaru m'asi face. Ce pecatu ca romanii nu imbratiséza acést'a cariera frumosa si sanatósa. Nar fi mai bine daca acei teneri cari numai de frie'a cataniei vinu la teologie, nu din devotamentu — séu aceia cari absolvendu cursulu in locu se mérga la tiéra se binevestéscu evangelia moralei si a higienei — stau in orasiu in cancelariile advocatiloru séu se facu diurnisti pela officii lumesci, n'ar face mai bine acestia daca s'ar inrola de marinari

unde peptulu nu se usuca — de pulberea actelor si spinarea nu se ghíbesce de gujulitulu la masa. Au nu e pasu nesocotitu a parasi o cariera, carier'a pretiéseca atât de sublîma precát de sanatósa pentru una esistiinta precara cum este proletariatul inteligentu de acést'a categoria.

S'a probatu cu cifre ca dintre toate clasele inteligente cei mai sanatosi si mai lungi traitori sunt pretiui dela tiéra ér cei mai bolnaviciosi sunt, si mai putienu trainici omenii birouriloru din orasie. Lucru naturatu. Tiéra a lasatu-o Ddieu ér orasiile suntu facute de maini omenesci! — Acufundatu in acestea meditatiuni asupra pecatelor nostre nationali-higienice — vedu ca unu barbatu vine din corabie in susu pe coperisiu si se apropie de noi. Elu facea inspiratiuni fortiate precând cu batista si-stergea sudorile de pe fatia.

„N'am mai pututu suferi nadusiala de josu me agrai pasagerulu, a trebuitu se viu pe coperis de si nu me simtu bine cáci m'a cuprinsu reulu de mare, si astma (respiratiunea grea) érase a inceputu a me torturá.* L'am indemnatu se continue cu inspiratiunea potentiata intorcendu-se in fatia spre ventu. Aerulu curatu de care in scurtu timpu si-a implutu plamanile i-a adusu usiorare. Adeveratu balsamu vindecatoriu. Omulu meu a remasu si dupa aceea pe coperisiu a devenitu veselu si in buna sa dispositia mi-a istoritu si aceea ca de nationalitate e polonu, si 9 ani a statu in functiunea statului otomanu ca ingineriu in Constantinapole. A fostu decoratu cu toate ordurile Sultanului incependu dela ordulu Medjidie pana la marele cordonu alu ordului Osmanli — numai léfa nu si-a primit-o de 3 ani. Din acestu motivu calateresce in Romania unde se platescu dirigatorii de státu. I-am poftitu succesu bunu, si i-am prítitu ca nu cumva se-si lapede ordurile cáci in Romania anevoié va da de unu omu barbatu ori femeia, care se nu fie decoratu.

IV.

Dloru si dneloru! V'am disu dela inceputu, ca amu se ve intretienu cu o predica higienica. Voiamu se telouiu dearendulu toate cele 7 taine higienice ilustrandu pre fiescecare cu unele pecate ce se comitu contra loru. Dar ce se vedi lucrulu e mai greu decatu cum mi s'a parutu la inceputu. Multimea pecatelor de acést'a specie face legióne, — V'amutienutu pana acuma cu verb'a divanindu numai despre aeru si peccatosii acestuia, si éta ca sum espusu acuma a fi acusatú si nu fara cuventu ca consumu aerulu celu scumpu pe cont'a Dvóstra. In adeveru asia este; eu care vorbescu, inspiru mai multu aeru si consum mai multu din oxigenu, decat Dvóstra cari mi-dati onórea ascultarei. Apoi atentiunea inca se descórda acolo, unde cátatimea oxigenului se micsióréza. In locu de oxigenu sangele se incarca de spuz'a productelor stricate; acestu sange ingrosiatu se urca in creeri, face capulu greu, fati'a devine rosia si aprinsa. Multi dintre Dvóstra, dar mai vertosu gingasiele dame le vedi cu obrajiu rosii, probe vii si frumóse despre adeverulu celoru dise.

Cu toate astea dloru si dneloru me scusati ca cutezu si pentru mai departe a incerca se pironescu atentiunea dvóstra asupra predicei mele. O facu acést'a sub pretestulu nostru favoritu „presente medico nil nocet,* bine sciind si aceea ca colo in bisericu predicele nu prea obosescu atentiunea Dvóstra.

Se incheiamu cu o intrebare a sezonului, in care ne aflamu, cu *postulu*.

„Postu-e pentru prostu“. Acesta maxima moderna voescu a o întorce si garnisi putientel. Facand asta, intru in dominiulu „medicinii pastorale“ acesta disciplina frumoasa si sublima, care la tôte facultatile teologice de frunte din strainatate se propune, cu deosebire in sa cele catolice. In Blasia au ocaziune si romanii a o cunoște, căci de câtiva ani si acolo se propune acestu studiu.

Ce este postul? Infrânarea stoicésca a pofteloru trupesci, abtinentia ascetica dela tôte acelea bucate cari incarca stomaculu si molesiesce pre omu facendulu neaptu spre a se ocupa cu de ale sufletulu. Sfiintii parinti instituidu postulu in forma pragmatica, au opritu mancarea de carne si de tôte surogatele animaleloru. Atunci s'a intemeiatu vegetarismulu, si sfiintii parinti ai religiei nôstre vechi orientale au fostu apostolii celui mai curatu si genuinu vegetarismu. Au urmatu in sa altii, de religia noua cari gasindu de prea aspru stoicismulu postulu orientala s'au inchinatu mai multu spre epicureismu vestindu ca nu e pecatu a manca si in postu untu lapte, óna, brandia. Acesti'a sunt vegetariani moderati. Romanulu dice: „dêca potu manca oulu, mancu si gain'a, si pentru ce se nu mancu vac'a daca-i potu bé laptele.“ Si in adeveru bietulu tieranu — suntu inca multi de acei'a — a ramasu fidelu vegetarismulu originalu stramosiescu. Romanulu care postesce e mai vegetarianu decât vegetarianii moderni, cari umbla pe la congrese vegetaristice unde la banchetu manca redichi si toastéza cu limonada, ér acasa i-astépta biftecu cu vinu rosu de Bordo si Minisia.

E faptu ca sunt sate intregi, unde ómenii crestini si asiadi postescu tôte posturile, pecandu in postulu Craciunulu cosiulu e plinu — la unii — de siunca si carnati. Apoi si aceea e constatatu ca „domnii“ nici cei dela satu nici cei dela orasiu nu postescu

Bine e asia? Nu. Bine e a posti? Nimicu mai igienicu decât postulu si inca „postulu curatu“ alu romanulu. Cu tôte acestea igien'a are unele obiectiuni in privintia posturiloru si doctorii trupuriloru pretindu unele reforme dela doctorii sufleteloru — in interesulu turmei.

1. Maxim'a pecatosiloru igienici „postulu-e pentru prostu“ trebuie întorsa. Nu prostimea — tieranii, ci domnii, cei civilizati ar trebui se postésca. Tieranulu, si cand nu e postu, traesce multu mai frugalu, manca bucate mai simple, decât domnii, cari catu e anulu de dile consuma cele mai complicate produse ale artei culinare. Selavi'a gastrica tiene pe unii atât de tare injugati de tirania pofteloru stomaculu, in cât nu sunt capaci nici o singura di in anu a posti curatu. Dela o vreme in sa masinaria burtei se strica. Molochulu mai nainte atât de puternicu sta in locu sub cea mai mica sarcina, si tôte parghiele câte in forma de caviar, sardinie, heringa se aplica pentru a-lu miscá din locu, nu folosescu nimica. Atunci si chiama mediculu, i-se marturisescu peccatele, si acest'a dictéza peccatosulu celu mai greu din canónele igieniei, dieta stricta v. s. d. postu curatu. Dar decât ori nu ajuta nici asta ci unu supliciu lungu este pedéps'a. Casuri de acestea se nu credeti ca sunt rare. Montesquieu dice ca dejunulu omóra jumatatea Parisulu, prandiulu pe ceialalta jumatate. Afirmatiunea marelui jurisprudentu francesu o probéza toti medicii, cari au practica pe-la clasa plutocratiei. Esista bóle spe-

ciale domnesci cari le-am putea numi privilegiile domniloru. Acestea sunt *homoroilele*, *habitulu apoplecticu* si ca bóla catexochen a ómeniloru bogati si halosi *podagra*.

Ce resulta din acestea insirate? Aceea ca *postulu e pentru domni*. Câti sunteti chemati a predica igien'a morala si fisica, esiti si dati man'a intru a convinge prin esemplulu vostru ca fara postu nu e mantuire.

Dela

„Acele ziduri si palate
Unde zacu mii de peccate,

se ne întorcemu érasu la opinca, se vedemu cum postesce talp'a tierii? Dloru si Dloru, — ren! Tieranulu romanu, muncitorulu perpetuu, talpin'a gintei nôstre, elementulu celu mai puru si nevinovatu alu natiunei are se supórtu unu postu lungu si greu parcá elu e condamnatu se expie peccatele domniloru. — Déca am sustienutu mai nainte ca dnii se postésca si inca cât de multu, despre tieranu trebuie se recunóscemu, ca posturile pentru elu sunt prea multe si grele. Se cugetamu la aceea ca tieranulu si afara de postu de multe ori postesce — pentru ca n'are carne se manca. Apoi celu ce muncesce, are trebuintia de mai substantiosu nutritiu decât celu ce odihnesce. Precum cei ce sburda in mancare suferu de bóle speciale — urmari ale voracitatii, astfelu si lips'a de nutrimentu deajunsu trage dupa sine bolnaviri grave. Scrofulosa, lungórea asia numitu (Khuger-typhus) scorbutulu, pelagra (o bóla de pele periculósa ce domnesce in Romania) bantuiescu cu preferintia clas'a saracimei. Dr. Felix din Bucuresci dice ca tieranii din Romania prin posturile lungi se bolnavescu de scorbutu si pelagra.

Din punctu de vedere igienicu ar fi de doritu ca posturile cele mai lungi nu érna se se tiena, ci var'a.

Ern'a omulu are trebuintia de caldura, si tôte alimentele sale au se fie de acelea, cari conserva caldura animalica. Acestea sunt tocmai grasimele, adeca carnea si surogatele sale. Var'a omulu trebuie se si stimpere caldura proprie si atunci corpulu cere materii recoritoare cum suntu alimentele de plante.

Nu sciu incât permitu asiediemintele bisericeii nôstre astfelu de reforme; atât'a in sa sciu ca interesulu poporulu nostru reclama cu intetire o atare schimbare. Biserica nôstra e autonóma si liberala, susceptibila de reforme salutare, si eu speru ca sfiintii parinti ai fitorulu congressu dupa ce-si vor fi pusu la cale cestiunea despre a dóna casatorie a Dlor — numai decât vor pune pe tapetu cestiunea posturiloru.

Cu acestea am finitu Dlor si Dneloru marturisirea unei serie de peccate igienice. Si daca incheiamu de asta data levitica nôstra se nu credeti ca nu mai avemu ce marturisi. O multiune de alte peccate, atat igienice cât si de alte categorii apasa asupra nostra aradaniloru. Intra acestea nu cele din urma suntu peccatele nationale ce cu redicata se arunca pe capulu nostru din tôte partile. Astadi e moda romanésca a injura Aradulu, si unii credu a-si casciga merite nationali isbindu cu fardia in aradani. Mai de unadi unu barbatu, de altcum binemeritatu alu natiunei, se iea si Dlui dupa moda. Dintru inaltimea observatoruluu seu prin puternicu-i telescopu, pe totu rotogolulu planetuluu nationalu unu singuru punctu intunecosu descopere, Aradulu. Acolo e cuibulu peccatelor. In jurulu seu e totu lumina si totu ce vine de acolo e numai lumina, si alta lumina nu este.

Profetulu sucsesce cuventulu bardului nationalu. Elu nu dice ca „la noi e putredumarulu“ ci: „la voi e putredu merulu — nu-e modu de curatire, si totu ce se sperediu e simburile din elu si acestu simbure, dice, e dela noi.“ — Ei bine fie asia ni plecamu capulu. Dar frumosu este, lucru crestinescu este, ca precând noi aradanii cu smereni'a vamesiului ni recunoscemu peccatele — altii asemenea celualaltu tipu alu parbolei se strige „nu-su peccatosu ca acestu vamesiu!“ — Nu e vorba, avemu noi aradanii multe peccate, dar avemu si modesti'a a le recunosce. Ba avemu si altceva. — Avemu curagiulu — si aci ne deosebimu de vamesiu — a dice altoru peccatosi: „nici voi nu sunteti mai buni!“ Singuru Cristosu a fostu profetu adevveratu, caruia ne inchinam; toti câti au urmatu dupa elu au fostu muritori, cari retacescu. Cinstimu pletele caruntite in lupte nationale — dar orbisiu nu le adoramu. Heliade a fostu o figura uriasia intra toti contimpuranii sei — insa când intr'unu momentu de slabiciune sufletésca a alunecatu a suscita veleitati confesionale tota romanimea l'au condamnatu. — Protestamu si noi si negamu ori ce respectu fatia de ori cine, care cutédia a arunca intra noi neghin'a veleitatoru provincialistice. O spunemu ca se ésa vestea pana la marginile pamentului, ca spiritulu nostru nationalu nu se marginesce asupra Aradului, elu imbratioséza totu ce-e romanescu, si se estinde „pâna unde mai resuna limb'a dulce si strabuna!“

Ori cât mi-ar fi placutu se incheiu cu aceste dulsi cuvinte, nu se pote. Nu potemu uita pe unulu de care éra nu pôte se „schepe“ Aradulu. Se face ca e luminatoriulu lunei, si din tota lumea Aradulu lu-pune „dea basca“ si mi ti-lu dascalcsce cu „fescelituri“ de prin mahala.

Se ne superamu? — Ba.

Observari critice

de Trifon Militariu, capelanulu bisericii gr. or romane in fatulu nou, asupra opuki campus de ouvioaslu parinte Ierodilacon Simeon Popescu si Institutulu „Pnevma in Nicoceno-Constantinopolitanum.“

(Continuare.)

Pentru lamurirea cestiunei observu ca la S. Ev. Marcu intre versulu 28 si 33 éru la S. Ev. Mateiu intre versu 23 si 27 Dlu Christosu face o contra intrebare Archiereilor si betraniloru si anume: De unde érá botezulu lui Ioanu din ceriu séu de la ómeni? Acestia nu cutezara se afirme nici una nici alta, ci respunsera, cumu vedemu din versu 33 si 27, ca nu sciu. La ce le replicá Christosu ca nici elu nu da respunsu loru. Dlu autoru sustiene ca in tecsturile de susu suntu inlocuite cuvintele: *Beelzebulu* si *pnevma* teonu din versu 28 cap 12 Mat. prin cuventulu putere. (a si in tecsturile acestea e vorba de puterea ddiésca, cu carea au facutu Iisusu minunile.

Déca in versulu 27 cap 11 si in cap 21 v 23 s'ar fi disu ca Iisusu au facutu vreo minune in momentulu descriu de S. Evanghelisti, in casulu acesta aru fi adevverata si temeinica esplicarea ce o face Dlu autoru la cele 2 tecsturi, ca adeca s'au pusu lui Issusu intrebarea ca cu ce putere face elu minunile. Inse nici acésta n'aru putea servi de argumentu Dlu autoru ca sub pnevma teonu din cap 12 v 28 se intielege puterea ddiésca, cu carea face

Iisusu minunile, deorece propriile paralele a acestui tecstu nu se afla aici, ci precumu amu demustratu deja, in altu locu.

Daru aici in tecsturile reproduse e vorba de altu ceva. Ce au facutu Christosu de la-intréba archiereii (v 18 si 23) ca cu ce putere lucra elu asia ceva? Ce au datu ansa la punerea intrebarei, vre-o minune seversita de Iisusu inaintea loru séu altu ceva? La ce se referesce pronumele demonstrativu „acestea.“ Pronumele acésta e principalulu, si déca ne succede a afla la ce se referesce, ne va succede a determina si intielesulu cuventului „putere“ si intielesulu versuriloru, in care ocure cuventulu: *putere*.

Pronumele demonstrativu ne arata, ne aviséza la persónele séu lucrurile, despre cari e vorba. Acestu feliu de pronume e precisu prin aceea, ca la aratarea persóneloru si lucruriloru cari stau mai aprópe in spatiu séu in timpu usuamu cuventulu. „estu“, „acestu“, éru pentru avisarea persóneloru séu objecteloru mai indepartate folosimu pronumele „celu“, „acela.“

Déca vomu arunca privirea asupra versuriloru ce premergu versulu 27 dm cap 11 si celoru ce premergu in cap 21 v. 23, aflamu ca Christosu au facutu mai multe lucruri, asia ca elu au intratu pre menzulu asinei in Ierusalimu, ca au scosu pre cei ce vindeau si cumperau in biserica, ba in cap 21 v 14 aflamu ca Iisusu au facutu si minuni vindecandu orbi si schiopi. Deci nu cumva se referesce pronumele demonstrativu la cele intemplate in dilele inainte de a pune Archierei intrebarea din cestiune? Eu respundu: nu. Amu atinsu in cele trecute natur'a pronumelui demonstrativ. Deci déca reflectau intrebatorii la cele trecute nu se foloseau de pronumele „acestea“, ci de celalaltu, de cuventulu „celu“, „acelu“, căci acésta e o recerintia provinitóre din natur'a vorbirei. Daru mai este si alta cauza. La minunile seversite de Isusu dupa intrarea sa triumfala in Ierusalimu intruadeveru punu Archiereii o intrebare, inse cerendu deslusire despre altceva: „Éra vediendu Archiereii si cartararii minunile, care le au facutu, si pruncii strigându in Biserica, si dicând: Osana fiului lui Davidu, s'au mâniatu (v 15 cap 21). Si au disu lui: audi ce dicu acestia, éra Iisusu au disu loru: asia, au nici odata.

Dar la ceva totusi trebuie se tîntesca pronumele, căci dealtcumu n'aru avea locu in versurile respective, si dupa natur'a sa trebuie se se referesca la ceva ce sta mai aproape de intrebatorii archierei. Deci se vedemu ce lucru au seversitu Iisusu inmediatu inainte de intrebarea pusa lui de Archierei. Se consultamu daru tecsturile. In versulu 27 (cap 11 Marcu:) se dice numai ca Iisusu au venitu in Ierusalimu si ca au umblatu prin Biserica candu au venitu la elu Archierei de i-au pusu intrebarea din versulu 28. Se consultam inse si tecstulu de la S. Ev. Matei, nu cumva vomu afla aici ce au lucratu Iisusu. In versulu acesta se însémna intru adevveru ce lucrá Iisusu candu au venitu Archierei la elu de l'au intrebatu. S. Ev. Matei ne spune ca Isusu invetiá in-biserica, ca l'au aflatu archiereii invetiandu. Asiadara pronumele „acestea“ nu se pôte referi la altu ceva decâtu la invetiatura lui Iisusu, si intrebarea din versulu acesta va se dica: cu ce putere inveti cine ti-au datu putere dreptulu, case inveti? Precumu vedemu dara cuventulu putere n'are in casulu de fatia intielesulu de rendu, ci aici însémna

atatu cât: dreptu, autorisare, indreptatire, diregatorie de invetiatoriu. Totu același interesu are cuventulu acesta si in versurile 33 si 27, cari continu responsulu lui Iisusu, si cari inca au urmatorulu intielesu: Nici eu nu ve spunu voua, cu ce dreptu inveti.

Mai presusu de tóta indoéla ne incredintiédia despre acésta S. Evangelistii Luca in versurile paralele din cap. 20, unde eneréza totu acésta episoda din viétia lui Iisusu. Acestu pasagiu 'lu voi reproducé intregu, ca se suplinescu lacuna escata la reproducerea celoralte tecte, prin omiterea unoru versuri. *Luca cap 20 v 1—9.* „Si au fostu intrun'a din dilele acelea, *invetiandu elu poporulu in Biserica, si binevestindu,* venit'au preotii, si carturari si betranii (v 1).

Si au graitu catra elu dicandu; spune noua, cu acui putere faci aceste, séu cine este, carele ti-au datu tie puterea acésta (v 2).

Iara elu respundendu, au disu catra ei: voi se ve intrebu si eu pre voi unu cuventu, si se-mi spuneti (v 3).

Botezulu lui Ioanu din ceriu erá, au de la ómeni (v 4). Iara ei cugetá intru sine dicandu: ca de vomu dice din ceriu, va dice, dar pentru ce nu ati credintu lui (v 5).

Iara de vomu dice de la ómeni, totu poporulu cu petri ne va ucide, ca stia toti, cumca Ioanu pro-rocu au fostu (v 6).

Si au respunsu: nu stimu de unde (v 7).

Si Iisusu le-au disu loru: nici eu nu ve spuun voue cu ce putere faci aceste (v 8). Si au inceputu a dice catra poporu pilda acést'a: unu omu au saditu vie, si o au datu lucratoriloru, si'au dusu departe multa vreme (v. 9).“

Pasagiulu acesta vorbesce chiaru si limpede, ne spune tóte precisu si incatu nu mai remanemu in dubietate despre nimicu. N'avemu necesitate de a combina, si a ne mai provóca la alte tecturi, ca se aflamu intiellesulu tecturiloru din S. Ev. Marcu si Matei. Insusí sensulu cuventulu: *putere* ni-lu pune in vedere pasagiulu acesta. Prin acestu pasagiu se completéza perfectu locurile paralele din S. Ev. Marcu si Matei.

In versulu primu ne spune S. Ev. Luca ca Iisusu se aflá in Biserica invetiandu popórele si binevestindu. Si candu facea Christosu aceste venira la elu preotii carturari si batranii. Ei au graitu catra Iisusu dicandu: Spune nóua, *cu acui putere faci aceste* seau cine este, carele ti-au datu tie puterea acést'a? Intrebarea acést'a este destulu de chiara si intielésa. Preotii si carturarii intréba pre Iisusu si dicu: In a cui nume si autoritate inveti tu si binevestesci, sau cine este acela carele ti-au datu tie dreptulu de a invetiá si binevesti, cine e acela carele te-au autorisatu spre aceste, cine e acela carele ti-au datu diregatoriá invetiatorésca.

Diregatoria acést'a o aveau la Jidovi numai preotii, numai ei au avutu dreptulu de a invetia publicu in Biserica. Dar aflandu preotii din Ierusalimu pre Iisusu ca invétia in templu, ei necunescendu-lu ilu considerau de unu usurpatoriu alu dreptulu si diregatorie loru de preoti si invetiatori. Deci *intrebarea* loru e deplinu justificata, deplinu chiarificatu inse e si intiellesulu cuventulu „*putere*“, carele sub nici o conditione nu póte avea altu intielesu de cât: *imputernicire*, autorisare, dreptu si diregatoria invetiatorésca. Prin urmare si intiellesulu versuriloru, 2 si 8 din acestu pasagiu e urmatorulu: Spunene noua din a cui imputernicire inveti si bineves-

tesci, séu cine ti-au datu tie dreptulu si diregatorie acést'a de invetiatoriu? (v. 2.) Si au disu loru Iisusu nici eu nu ve spunu voua, cu ce dreptu faci aceste, cu ce dreptu inveti si binevestescu.

Credú cá amu demustratu pana la evidentia ca in tectulu acesta si in cele paralele (Marcu cap 11 v. 28 si 33; Mateiu cap 21 v. 23 si 27.) e vorba despre puterea séu mai bine disu despre chemarea invetiatorésca a lui Iisus Christosu. Objectulu discusiunii intre Iisus si archierei e chemarea lui Iisus Christosu de si nu le respunde directu Archiereiloru, dar totusi indirectu resoalva intrebarea pusa de ei. Acést'a o dovedescu versurile urmatóre (9—19), in care enaréza S. Evangelistii Luca pilda lui Iisusu despre stapînulu viei, si despre lucratorii cei necredinciosi, cari onorira fiulu stapanulu de vie. Pilda au fostu prea bine intielésa de Archierei, căci versulu 19 ne spune apriatu acésta.

Si celelalte 2 tecturi sunt urmate de pilda acésta, carea o naréza SS. Ev. Matei si Marco aprópe cu acelesi cuvinte.

Pilda acést'a desléga intrebarea pusa de Archierei, căci aici ne spune Iisusu cine e elu si cine acela carele l'au tramisu, carele i-au datu puterea se invetie si se binevestésca. Stapanulu viei e Ddiu Tatalu, fiulu stapanulu e Iisus. Aplicandu acum pild'a acést'a la intrebarea pusa de Archierei si la carea nu leau datu respunsu directu, ci indirectu prin pild'a acést'a spusu poporulu, respunsulu lui Iisus e: Pre mine m'au trimisu Tatalu meu din ceriu, elu m'au datu dreptulu ca se inveti si binevestescu, elu m'au pasu in diregatoriá invetiatorésca. Iisus nu se marginescu numai la acést'a, ci mai spune inca si altele in pilda. Repetu pentru ultima óra, ca Dlu autoru nu se póte provoca la S. Ev. Marcu cap 11 v 28 si 33 si la S. Ev. Mateiu ca la nesce dovedi pentru sine. Precum am demustratu in cele premerse, aceste tecturi nu sunt qualificate de a comproba opiniunea Dlui autoru. Deci nu numai ca am doveditu adeveralu afirmatiunei mele, ci am demustratu inca si aceea ca Dlu autoru n'are dovedi pentru sine, deorece cele aduse nu numai ca nu adeverescu nimicu, dar dovedescu indirectu ceea ce afirmu eu.

Spunendu totulu ce am aflu de lipse ca se spunu, mergu mai departe la cele urmatóre.

(Va urmá.)

D i v e r s e .

■ Numerulu de fatia este ultimulu, care ilu trimitemu tuturoru abonentiloru vechi; rugamu dar pe acei on. abonenti, cari pana acum nu si-au renouit abonamentulu se grabésca cu renouirea lui, ca se nu ne vedemu siliti a-le sistá espedarea jurnalulu. ■

* O dinstinctiune binemeritata. In diu'a Nascerei Domnulu, Prea Santia Sa D. Episcopu eparchiota Ioanu Metianu, a promovatu la rangulu de *protoiereu titulariu*, pre parintele Ioanu Russu, parochu si ases. consist. si directorele institutulu nostru pedagogicu-teologicu. De si suntemu din principiu in contra tuturoru dignitatiloru *titularie* in biserica, mai vertosu cá la noi nici nu sunt in usu, dar incátu meritele si servitiile indelungate facute de venerabilulu parinte pe terenulu instructiunei si alu biserice, nu puteau fi recomensate in alta forma, ne unimu si noi la acésta dinstinctiune, dorindu ve-

nerabilului parinte, ca se se p^ota bucurá inca multi
am de rodulu ustenselor sale!

* **Sponsalia.** In 6 a lunei curente, Domnulu
Georgiu I. Lazariu, avocatu din Piatra, in Moldova,
a incredintiatu de fiit^ori'a sotie pe Dsi^ori'a *Aurelia*
Bocsianu din Curticiu, fiic'a Revendissimului Domnu
administrat. protop. alu Aradului Moise Bocsianu.

* **Conferintiele publice**, ce au inceputa a se
tineⁿ in sal'a institutului pedagogicu-teologicu din
locu, se continua conformu programei, ce am publi-
catu. Eri a conferintiatu profes. P. Piposiu despre
„Ceriu“ ér in Sambat'a proxima va conferintiá profes.
At. Tuducescu despre: „Románulu in poesie.“
Interesarea publiculu nostru fatia cu aceste confe-
rentie, a caroru scopu este puru culturalu si socialu,
a devenitu din ce in ce mai mare, ceea-ce va fi o
incurajare si pentru altii ca se arangeze astfelu de
conferentie.

* **Necrologu.** In 28. Dec. v. 1881. a repausatu
in comun'a *Secasiu* veteranulu invetiatoriu de acolo
Vichentie Adamu in etate de 54 ani, dupa unu servi-
tiu pentru inaintarea sc^olei si poporulu de ani 33,
iasandu in doliu adencu pre veduv'a cu 4 orfani din
cari unulu, *Stefanu Adamu*, e teologu in Aradu.
Fie-i tierin'a usi^ora, si memoria neuitata.

* **(S) Ateliere industriale de invetiamentu.**
D. ministrulu de invetiamentu Trefort si-a exprimat
intentiunea printr'o ordinatiune circulara a sa cum-
ca pre langa t^ote sc^olele civile va infiintia ateliere
industriale de invetiamentu. Scolarii de a IV. a V.
si a VI. clase afara de órele scolastice voru trebú
se cerceteze si aceste ateliere spre a invetia intrin-
sele industriale respective, ca dupa absolvarea clasei
a VI se p^ota intrá ca ajutori in atelierele industria-
siloru. Déca elevii prelunga prac'sa industrialu voru
sci desemná, scoti si comptabilitatea, voru deveni
industriasi inteligenti. D. Ministru voesce de alt-
minte se infiintieza pre langa fie-care sc^ola numai
câte o specia de industria si anume in ramurile
industrii de metalu, de lemn, ceramic'a si textila.
Pentru fia-care tinutu se va alege industria cultivata
in deosebi de poporatiunea respectiva. Despre acésta
au se reporteze dd. inspectori scolari si se faca propu-
neri. Suntemu f^orta curiosi, ce voru propune pen-
tru tinuturile locuite de Romani. (Limba magiara?)

* **(S) Lig'a invetiamentulu in Frantia**, ce s'a
infiintiatu in 1866 prin staruintile neobositulu profes-
soru *Jean Macé*, inca la 1872 numerá 20,000 de membri
cari pana astadi s'au sporitu la 50,000. Dins'a a
infiintiatu pana acuma 640 de bibliotece comunale
si scolastice, 195 de bibliotece de regimente si 71 de
bibliotece pedagogice pentru invetiatori. Pre langa
acestea a mai provediutu 1903 de sc^ole poporale
din comune serace cu recuisite de invetiamentu pr.
globuri, carte, tablouri pentru intuitiune ect. Spesele
ei la finea anulu 1880 au atinsu sum'a de 750,000
fr. sau 300,000 fl. In adeveru frumóse rezultate. Cât
de mare este la noi lips'a de o astfelu de liga si ce
biue ne-arú stá, candu Romanii din t^ote provinciile
Ungariei ne-amu asociá pentru unu astfelu de scopu
fora de privire la confesiune.

* **(S) Starea scolara pe insulele Sandvich.**
Cu ocasiunea petrecerei sale la Berlin regele Cala-
caua I. a datu urmatórele desluciri despre sc^olele
din regatulu seu: „In sc^olele poporale nu se invatia
limba englesu; inse se invatia in sc^olele private
superi^ore, cercetate de indigeni cu stare mai buna.
La noi esista cercetarea sc^olei de sila (invetiamentulu

obligatoriu), si statisticele tieri n^ostre dovedescu,
cumu-ca numerulu indigeniloru, care sciu ceti si
serie in proportiune este cu multu mai mare, de cât
in ori care alta tíera.“ Dela constitutiunea din 1864,
cas'a de susu cu cas'a reprezentantiloru lucra intru-
nite si conflictele de partite nu se cunoscú acolo, ci
fiesce carele votéza dupa opiniunea sa. Condiitiunile
dreptulu de votare le-a caracterizatu Calacaua ast-
felu: Dreptulu de alegatoriu se face dependinte de
trei cualificatiuni: antaiu dela sciintia scrierei si a
cetirei, a dóua dela solvirea pre deplinu a contribu-
tiunei pre acelu anu si a trei'a dela integritatea ceti-
tánéscu, adica dela neparticiparea la cutare crima.“

* **Emigrarea Evreiloru din Romani'a.** In ora-
siulu Focsiani, „Adeverulu“ observu o imbulzela ne-
obicinuita de israeliti. A cautatu sa se informeze de
cauzele ce o producu si-a aflatu, ca delegati ai isra-
elitiloru din t^ote orasiile si chier ai orasielor din
tíera au venitu in Focsiani spre a tieue done intru-
niri in cari se decida mijlócele de intrebuintiatu pen-
tru emigrarea israelitiloru din Romani'a in Palestin'a. S'a
alesu Focsianii ca locu de intrunire pentruca este
centrulu tieri. In diu'a de Decembre 30 a trebuitu
sa se tiena prim'a intrunire. Nu putem da cât se
uramu buna reusita acestui scop. Vom vedea!

* **Statistica sinucideriloru in Frantia**, pen-
tru anulu 1881, este menita se atraga luarea aminte
a moralistiloru. Cifrele cunoscute pentru cele trei
trimestre ale acestui anu, facu se se prevada o spo-
rire destulu de insemnata, fatia cu anii trecuti. In
1879, numerulu sinucisiloru érá cu 62 mai mare de
cât acelu din anulu trecut; 6 496 in locu de 6,434.
In 1880 vedema o nóua crestere; si in sfirsitu, pen-
tru anulu 1881, numerulu sinucisiloru va intrece ci-
fra de 6,500. Déca se ia in séma ca acést'a sporire
nu p^ote fi atribuita unei inmultiri corespundiet^ore a
poporatiunei, care remane apr^ope stationara, se p^ote
usioru apretiu gravitatea situatiunei. Comperandu
numerulu sinucideriloru care au avutu locu in dile
n^ostre cu statistica intocmita acum vre-o cincidieci
de ani, se gasesce ca acestu numeru s'a impatritu.
In 1827, numerulu sinucisiloru, in Frantia nu era de
cât de 1,739. Astfelu, in cincidieci de ani, acestu
lugubru contingentu anualu a crescutu apr^ope cu
4,800 Apropiendu mai multu periódele de comparat,
se constata cá, in restimpu de treidieci de ani, cres-
cerea a fostu de 78 la sutu. De la 1851 la 1855,
media anualu a fostu de 3,639, séu o sinucidere la
9,833 locuitori. In 1879, numerulu realu a fostu de
6,496 séu o sinucidere la 5161 locuitori.

* **Cum trecu micidele paseri migratóre preste
mare?** S'a disu de multe ori, cá speciile cele mici
de paseri migratóre sunt pré debile in cât se p^ota
trece din sboru preste mare in calatori'a loru din
Europ'a la Afric'a; inse fiindá totusi ajungeau si
dinsele in Afric'a, se privea acést'a ca o enigma,
pre carea mai multi s'au incercatu a o deslegá. In
tempulu mai nou se sporescu afirmatiunile date de
caletori demni de consideratiune, cum^oá paserile mai
mici trecu marea pe spatele celoru mari, cum sunt d. e.
gruele. Unu corespondentu alu diariulu englezu
„Newyork Evening Post“ serie: „In tómn'a anulu
1878. am petrecutu mai multe septemani la Cret'a.
Amblám multa cu preotulu satulu si la mai multe
ocasiuni me faceá atentu la cantece de mici pase-
rele, ce se audiau, cand se intemplá se tréca câte
unu cárdu de grue peste noi spre sudu. Eu i spu-
neam, cá nu vediu paseri de cele, si presupuneam,

că acelu sunetu armonicu provine din palapaitulu paseriloru celoru mari. „Nu, nu, i-mi dicea preotulu, „eu sciu, că este cânteculu celoru mici; ele sîedu pre spatele gruelor, le-am vedintu adese ori sburand in susu si asiedindu-se éراسi pre dinsele, éra pe tempulu pauzei de mancare sîedu tóte la olalta.“ Intr'o di pescuam pe mare cam la 24 Kilometri de parte dela tiermu, cand unu pâlcu de grue sburá preste luntrea nóstra. Pescarii audisera canteculu micoloru paseri si me faceau atentu. De odata strigá unulu din omeni: „Éca un'a!“ Inse mie nu-mi succese, s'o potiu vedé. Unu pescariu slobodi apoi o pusca si trei paserele se inaltara in susu peste pâlcu, dar apoi éراسi disparura printre grue. — In foia germána „Gartenlaube“ nu de multu nará A. Eeling, cumcá codobaturele nóstre se vedu peste érna in Egiptu in numeru fórté mare, si eumcá beduinii de acolo sunt convinsi, cumcá cocostîrcii le aducu; asemené Heuglin sê se fia esprimatu afirmativu. In caletoriele lui Petermann se afla o notitia, de dupa carea la sosirea cocostîrciloru in Rhodos adese se aude cântecu de paseri mici, fara ca acestea sê se póta vedé. Caletoriulu svedianu Hedenborg se luá odata dupa unu pâlcu de cocostîrci, cari dupa ce se lasara josu, sburara de pe spatele loru paseri de cele mici. Dinsulu nu s'a potutu apropiá de ajunsu spre a putea distinge speci'a acelor paserele. — Dr. van Lennep scrie in opulu seu „Bible customs in bible lands“ o notitia, ce aréta, că totu asia se intempla si in Asi'a mica. — In fine din Americ'a se scrie, cumcá gâscele selbatice de Canada facu miceloru cinghitie acelasu servitu, pre care i-lu facu la marea mediterana gruele. Vénatorii dela baia lui Hudson asieura, cumcá cu deosebire o spetia de fringile vinu si pléca pre spatele gâscelor. S.

Concursu.

Conformu decisului Venert. Consist. alu Aradului din 5/17 Noemvre a. e. Nr. 2417/630 scol. prin acésta se publica concursu pentru supliinirea statiunei invetiatoresci gr. or. din *Conadulu-Serb.* Cottul. Torontalu cu terminu de alegere pre 30 Ian. 1882.

Emolumintele sunt:

1. Cuartiru liberu cu 2. chilio in localitatea scólei.
2. Salariu ficu de 266. fl. v. a.
3. 50 chible respective 30 hectolitre de grâu de a II clasa
4. 2 jugere pamentu aratoriu, si o gradina estravilana de 400 □
5. Pentru lemne pe séma invetiatoriului 20 fl. v. a.
6. Pentru conferintiele invetiatoresci comitetulu se va ingrigi pentru diurne, si trasura.
7. Stola dela ingropaciuni mici 20 cr. mari 50 cr. éra pentru prohodulu in biserica 1 fl. v. a.
8. Pausialu scripturisticiu 6 fl.

Aci se observéza că din salariulu ficu. Nr. 2. si din deputatulu in grau Nr. 3. pensionatulu docinte pana va fi in vietia are se capete 1/4 parte, Alesulu invetiatoriu numai dupa serviciu de 1 anu de proba, se va recomanda Venerat. Consist. din partea Comitetului paroch. spre aprobare.

Alesulu invetiatoriu va fi indatoratu a purta agendele scripturistice ale Comit. paroch. gratis.

Recursele instruate in sensulu st. organicu ad justate cu testimoniu preparandialu, de calificatiune pentru Clasa I. sau de frunte, cu atestatu de moralitate, adresate Comit. paroch. din Cenadulu Serbu voru fi a-se trimate PT. Dnu inspectoru Teodoru Popovicia in Sicitinu (Sajteny) pana la diu'a alegeri.

Dela recurenti se cere ase presentá in Sf. Biserica din locu, de asi arata desteritatea in tipicu, si cantari.

Cei ce voru precepe aptu limb'a germana si magiara voru fi preferiti.

Cenadulu Serbu. 2/14 Ianuariu. 1882.

Comitetulu parochialu.

Cu invoirea mea **Teodoru Popovicia** parochu insp. Scol.

Pentru postulu de capelanu-invetiatoriu langa preotulu lipsitu de vedere Genadiu Dobreiu din *Revetisiu*, in protopresbiteratulu Ienopolei — in urm'a dispusetiunei Prea Sántiei Sale Domnului Episcopu diecesanu de datulu 18 Decembre 1881 Nru 2917 — prin acést'a se escrie concursu cu terminu de alegere pe 17 Ianuariu 1882, pana candu recurintii voru avea a-si snbsterne recoursele sale subscrisulni comitetu si a se presentá in biserica spre a se face cunescutu alegetoriloru.

Venitele capelanului-invetiatoriu sunt:

1. de 1/4 sesiune de pamentu aratoriu
2. biru dela 55 case câte o mesura cucuruza
3. jumetate din stolele indatinate
4. 120 fl. ca salariu invetiatorescu
5. 10 sinice bucate
6. 6 stingeni de lemne, din cari se se incaldiésca si scól'a
7. 2 jugere pamentu invetiatorescu
8. cuartiru liberu si dóne gradini.

Revetisiu, la 23 Decembre 1881

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Ioanu Cornea** m. p. protopresbiteru.

Din lips'a competentiloru netienenduse alegere, a 2 óra se escrie concursu pre statiunea preotiésca din *Hodosiu*, cu terminulu de alegere pre 24. Ianuariu 1882. st. v.

Emolumintele sunt: 1. sesiune pamentu aratoriu cu fanétia, cuartiru liberu cu gradina, dela o cununie 4 fl. dela inmormentare preste 7 ani 3 fl. pana la 7 ani 1 fl. dela o molitva 20 cr. si dela 48 casi de fiescecare Nr. de casa 31 litre bucate, jumetate grâu, jumetate cucurudiu.

Doritorii de a ocupa acestu postu suntu avisati ca recoursele loru instruate conformu statului organicu, adresate subscrisului comitetu parochialu, se le astérna Prea onoratului Domnu protopresviteru tractulu, si pana la alegere se se presenteze in vreun'a dumineca sên serbatóre la sfánta biserica, spre a-si areta desteritatea in cantari si tipicu.

Hodosiu, la 26. Decembre 1881. st. v.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea mea: **Ioanu Tieranu** prot.